

Sesleniş

15 Ocak 2003 Çarşamba • Ücretsizdir • Ayda bir çıkar • Yıl: 1 • Sayı: 10

*“Her Türk ferдинin son nefesi,
Türk ulusunun nefesinin
sönmeyeceği, onun ebedi
olduğunu göstermelidir.
Yüksel Türk! Senin için
yükseklik hududu yoktur.”*

K. Atatürk

Adalet Bakanı Sayın Cemil ÇİÇEK 28 Aralık 2002 Tarihinde Ankara 1 No.lu F Tipi Kapalı Cezaevinde İncelemelerde Bulundu

Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek beraberlerinde Müsteşar Yardımcısı ve Müsteşar Vekili Bülent Gökğöz, Müsteşar Yardımcısı Suna Türkoğlu, Ceza ve Tevkifleri Genel Müdürü Ali Suat Ertosun, Ankara Cumhuriyet Başsavcısı Fahri Kasırga ve Cumhuriyet Başsavcısı Vekili Bekir Selçuk olduğu halde, 28 Aralık 2002 tarihinde Ankara 1 Nolu F Tipi Kapalı Cezaevi'ni ziyaret etmişlerdir.

Söz konusu ziyaret esnasında Cezaevi Cumhuriyet Savcısı Fikri Palaz ve Kurum Müdürü Cemil Çeribaşı tarafından Sayın Bakan'a cezaevinin yapısı, işleyişi ve açıldığı tarihten bugüne kadar yürütü-

len faaliyetler hakkında bilgi sunulmuştur.

Ziyaret esnasında yılbaşı vesilesi ile açık görüş yapıldığından Sayın Bakan, ziyarete katılan hükümlü, tutuklu ve aileler ile görüşerek, onların sorunları ve taleplerini de dinlemiştir.

Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek, kurum personeli ile de görüşmeler yaparak, personelin özlük haklarının iyileştirilmesi ile ilgili çalışmaların devam ettiğini beyan etmişlerdir. Ayrıca cezaevinin tüm ihtiyaçlarının giderileceği Sayın Bakan tarafından ifade olunmuştur.

Bursa E Tipi Kapalı ve Açık Cezaevinde Diploma Töreni

Bursa E Tipi Kapalı Cezaevinde 24.09.2002-04.11.2002 tarihleri arasında yapılan, toplam 25 kişinin sertifika aldığı I. Kademe Çocuklar, Yetişkinler ve Bayanlar Okuma-Yazma Kursu ile 24.09.2002-31.10.2002 tarihleri arasında yapılan ve toplam 14 kişinin sertifika almaya hak kazandığı Bilgisayar Operatörlüğü kursunun bitimi nedeniyle, 18 Kasım 2002 tarihinde Bursa Cumhuriyet Başsavcısı Emin Özler ve geniş bir davetli kitlenin katılımıyla sertifika töreni yapılmıştır.

Bursa Cumhuriyet Başsavcısı Emin Özler, törende yaptığı konuşmada; “Geçmişte, isyan, işgal, ölüm oruçları ve açlık grevleri ile gündeme gelen cezaevlerimiz; Adalet Bakanlığının başlatmış olduğu yeniden yapılanma ve değişim süreci içerisinde, eğitim merkezleri hâline dönüşmüş, modern infaz anlayışına uygun olarak insan haklarına saygılı, toplam kaliteyi yakalayan, Birleşmiş Milletler standartları seviyesinde, hatta bazı yönleriyle Birleşmiş Milletler standartlarını aşmış birer kurum olmuşlardır.

Bu fizikî alt yapı ve eğitim modernizasyonu yanında, buna paralel olarak yasal düzenleme çalışmaları da hızla sürmektedir.

İnfaz Hâkimliği, Ceza İnfaz

Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları faaliyete geçmiştir. Artık cezaevleri kapalı kutu değildir. Yönetim ve hizmet şeffaftır.

Bursa E Tipi Kapalı ve Açık Cezaevi, hükümlü ve tutukluların çocukları için kreşi, tiyatro ve konferans salonu, 4 dershanesi, ziyaretçi çocuklarının istifade edeceği oyun parkı, ziyaretçilere kayıt yapılmadan önce kafeterya hizmeti veren bir salonu, bebeklerinin bakımını yapabilecekleri bebek bakım ve emzirme odası, 20 yataklı reviri, eksiksiz muayene odası ve diş ünitesi, tam donanımlı ambulansı, hijyenik şartlara haiz tüm hükümlü ve tutuklularla personelin yemeğinin hazırlandığı ve servisinin yapıldığı mutfak, infaz, güvenlik, gözetim, sağlık, eğitim, psiko-sosyal yardım servisleri ve teknik servisleriyle Birleşmiş Milletler standartlarına uygun çağdaş bir infaz kurumudur. Hatta birçok yönüyle burada olan uygulama ve düşünce zenginliği Avrupa cezaevlerinde dahi yoktur.

Çağdaş infazın asıl amacı, hükümlü ve tutukluyu yeniden topluma kazandırmaktır. Bu hedefe ulaşmak için yapılanlar; hükümlü ve tutukluların eğitimi, rehabilitasyonu, meslek sahibi olmasını sağlayacak kurslar açma, fiziksel

ve ruhsal sağlıklarını koruma, topluma yeniden döndüklerinde yaşamlarını rahat devam ettirebilecekleri bir iş ve meslek sahibi olmalarının sağlanmasıdır.” demmiştir.

Cezaevi Müdürü Ali Şanoğlu ise: “Bursa E Tipi Kapalı Cezaevinde barındırılan hükümlü ve tutukluların tahliyelerinden sonra hayatlarını kazanabilecekleri bir iş, bir sanat öğretmek ve serbest hayatta başarı gösterebilmeleri amacıyla, Osmangazi Rotary Kulübü ve Komet Bilgisayar Eğitim Merkezi iş birliği ile hazırlanarak 24 Eylül 2002 tarihinde başlayan, 7 hafta boyunca devam eden bilgisayar operatörlüğü kursu 31 Ekim 2002 tarihinde sona ermiştir.

Bilgisayar operatörlüğü kursu Bursa Cezaevinde ilk kez yapılmış aynı öğretici ekip ile gruplar hâlinde kurslarımız devam edecektir. Cezaevi Eğitim Birimi, Nilüfer Halk Eğitim Merkezi ile Yeşil-Gökdere Rotary Kulüpleri iş birliği ile hazırlanarak, 24 Eylül 2002 tarihinde başlayıp, 4 Kasım 2002 tarihinde sona eren I. Kademe Okuma Yazma Kursu; bayanlar, çocuklar ve yetişkinler olmak üzere 3 grup hâlinde yapılmıştır. Artık eğitim ve kültür merkezi hâline dönüşen cezaevimizde tüm çalışmalarımızda olduğu gibi eğitim ve öğretim faaliyetlerinde de bitmez tükenmez enerjimizle çalışmaya devam edeceğiz.” mesajını vermiştir.

İzmir F Tipi Kapalı Cezaevinde Kitap Okuma Durumu Üzerine Bir Değerlendirme

“Dünyaya en çok ışık veren, matbaa mürekkebidir” der, Balzac. Bir ceza infaz kurumuna en fazla ışık veren de kurum kütüphanesidir. Belki de bundan dolayı, F tipi cezaevlerinde kurum kütüphaneleri personel, tutuklu ve hükümlülerin ihtiyaçlarına, en iyi şekilde cevap verebilecek bir mekânda, cezaevinin tam merkezinde kurulmuştur.

Bize göre, kütüphanenin merkezde olması, F tipi cezaevlerinin “bilgi merkezli” olması anlamına gelmektedir.

“Bilgi merkezli” olmanın sonucu, F tipi cezaevlerinde bol bol kitap okunmaktadır. Bunun nedeni belki, hükümlü ve tutukluların boş zamanlarını kitap okuyarak değerlendirmeleri, belki de sıkıntı ve yalnızlıklarından kurtulmak istemeleridir.

Öğrenmek, vaktini en verimli şekilde değerlendirmek, yeni ufuklara yelken açmak ya da bir gecede okunan bir kitabı yazabilmek, senelerce çalışıp saçlarını ağartan yazar ve şairlerin duygu ve düşüncelerini kavrayıp anlayabilmek ve hayata tat-

bik edebilmek de diğer nedenleri oluşturmaktadır.

Bir gerçek var ki, F tipi cezaevlerinde çok kitap okunuyor.

Konunun somut olarak ortaya konulması açısından, önce Türkiye genelindeki kitap okuma durumuna bir göz atalım. PİAR’ın 1982’ de yaptığı bir araştırmaya göre, Türkiye’de kitap okuyanların toplam nüfusa oranı 0.0008’dir.

Üniversite gençliği üzerinde yapılan bir diğer ankete göre; ders kitabı dışında bir kitap okumadıklarını söyleyen öğrencilerin oranı % 22’den az değildir. Başka bir ifade ile her beş öğrenciden biri, ders kitabı dışında kitap okumamaktadır.

“Türk Gençliğinin Problemleri Beklentileri Eğitim ve Kültür Bakımından Düşünceleri” adlı 1989 yılı Devlet Bakanlığı araştırmasına göre (araştırma 15-26 yaş grubundan 5139 genç ile yüz yüze yapılmıştır); gençlerin % 69’nun adını hatırlayacak kadar uzun zamandır kitap okumadıkları görülmüştür.

Türkiye genelindeki bu karamsar tablodan sonra, İzmir

F Tipi Cezaevindeki kitap okuma durumuna bir göz atalım. Kurum kütüphanesinden imza karşılığı alınarak okunan kitapların sayısı, üç aylık dönemde kişi başına yaklaşık olarak 12-13 adettir. Bu da, bir tutuklu ve hükümlünün bir ayda en azından 4 adet kitap okuduğu anlamına gelmektedir. (Hükümlü ve tutukluların dışarıdan getirmiş olduğu kitap, dergi v.s. bunun dışındadır.)

Okuma zevkini tadan bazı hükümlü ve tutuklular, Kurum kütüphanesinde bulunmayan bazı kitapların temini için dilekçe vermekte, biz de Kurum olarak bu kitapları, İl Halk Kütüphanesinden temin etmek sureti ile bu ihtiyacı karşılamaktayız.

Hükümlü ve tutuklular, haftanın belirli günlerinde Kurum kütüphanesine çıkmaktadırlar. Böylece okumak istedikleri kitapları inceleme imkânı bularak okuma istekleri artmaktadır.

Hükümlü ve tutukluların bazılarının (% 20) değişik sebeplerle kütüphaneden istifade etmediklerini ve bundan

dolayı kitap okuma oranını düşürdüklerini dikkate alsak bile, yukarıdaki tablo bir gerçeğe işaret etmektedir ki; F Tipi Cezaevlerinde çok kitap okunmaktadır.

Günlük gazete okuma durumunda da oran bundan pek farklı değildir. Türkiye genelinde iyimser bir tahminle % 10 olan günlük gazete okuma oranı, İzmir F Tipi Cezaevinde % 50-60’lara varmaktadır.

F tipi cezaevinde okuma oranının yüksek olduğunu söylerken hep Türkiye genelini göz önünde bulundurduk. Bu durum, gelişmiş ülkeler ile kıyaslanınca elbette yeterli değil. Gelişmiş ülke insanların trende, vapurda, otobüste her fırsatta okuduklarını görünce, insanın içinin burkulmaması mümkün değil. Neden bizim insanımız okumuyor? Zaten okuma göstergesi de gelişmişliğin bir göstergesi değil mi? Çağdaş medeniyetler seviyesine okumadan nasıl ulaşılacak ki?

Metin KARTAL
İzmir F Tipi

Bir Cezaevi Cumhuriyet Savcısının Hayata Bakış Açısı

1995 yılının ocak ayı içerisinde staja başlayıp, yaklaşık 3 yıllık bir stajdan sonra mesleğe kabul edildim. Çektiğim kur’a sonucu tayin olduğum Karaman’da Cumhuriyet Başsavcısının takdirleri sonucu cezaevi savcılığı görevini yürüttüm. Bu süre zarfında, meslek hayatım boyunca edinemeyecek tecrübelerle sahip oldum. Bunları saymakla bitiremezsem de, önemli gördüklerimi birkaç başlık altında sizlerle paylaşma gereğini hissediyorum.

En başta, duruşmalarda talep ettiğim mahkûmiyet kararlarının tabiri caizse ete ve kemiğe dönüştüğünü gözledim. Verilen cezanın hesaplamalardan öte, mahkûm üzerindeki etkisini bizzat görerek, caydırıcı etkisi olup olmadığını değerlendirdim.

Hazırlık soruşturmalarındaki dosyalarda, sanığın tutuklamaya sevki konusunda, eskiden yaptığım gibi sadece kanunî şartlara bakmadan, sanığın içinde bulunduğu ruh hâlini ve cezaevi koşullarını göz önünde bulundurup, daha titiz davranmaya, kuru yasa uygulayıcısı “yasacı” olmayıp, hukukçu olmaya ve olaylara geniş bir açıdan bakmaya başladım.

Hayatı daha rasyonel bir gözle görmek ve günlük yaşantımın her karesini boş yere değil, insanlık için bir şeyler yapmak ve buna çabalamakla geçirmek gerektiğini öğrendim.

Etrafımdaki insanların doyumsuz olduğunu, hak etmediği makam ve mevkilere gelme uğruna kişiliklerinden taviz ver-

diklerini daha net bir şekilde gözlemledim.

Cezaevinde bulunan ve normal yaşantıları zamanında iyi bir konumda olan insanları görünce, hayat boyunca hırslı olmamak gerektiğini, insanların küçük şeylerle mutluluklarını aramalarının asıl amaç olması gerektiğini anladım.

Cezaevi personelinin kendilerini genel olarak yalnız hissettiklerini, sürekli mahkûmlar ile uğraştıkları için hayata daha karamsar baktıklarını gözlemledim. Bu nedenle cezaevinde çalışan personelin adliyedeki personel ile sıkı bir diyalog kurmalarının sağlanmasının, özel günlerindeki toplantı ve davetlere katılımlarının desteklenmesi gerektiğini öğrendim.

Cezaevlerindeki yaşantıyı görünce, normal yaşantımızda en çok farkına varamadığımız özgürlüğün, hiçbir şeye değişilmeyeceğini anladım.

Faruk Erem Hocamızın dediği gibi “suçluyu kazıyınca altında insan çıkar” sözünün doğruluğunu, mahkûmlar ile konuştuğumda, yaşayarak öğrendim.

Daha mesleğin başında olan bir Cumhuriyet savcısı olarak kendimi şanslı görüyorum, cezaevi savcılığı görevini yürütmenin bir külfet değil, bilakis “insanlara yararlı olmanın bir anahtarı” olduğunu anlıyorum.

Aydın AKTAŞ

Aladağ Cumhuriyet Savcısı

Çocuklar Üzerine

Rüya olurdu şu dünya, eğer tüm insanlar çocuk kalabilseydi. Çocuk kalmayıp ne oluyorlar? Büyüyorlar ha!? Büyümek değil bu yaşlanmak ve eskimek, önemli olan da vücudun eskimesi değil, vücuttan arta kalan ne varsa onun eskimesi, önemli olan ruhlar, eski meşin ceketler gibi eskiyor, kirleniyor.

Bakın küçük bir çocuğun yalvarması, yakarması ne kadar içten; "Sevgili Allah'ım! şu ispanağa koymuş olduğun vitaminleri oradan al da pastalara koy, olur mu?..."

Annesi oğluna saati öğretiyordu "İşte saatler, dakikalar, saniyeler burada görünüyor". Çocuk bu bilgilerle yetinmiyor, soruyor. "İyi ama anne hani sen bir an bekle diyorsun, o an dediğin neredir?".

Çocuklar becerbilse de, kendilerini yetiştirenlerin bağlarından kopabilecekler olacağı şu; önlerinde ders alacak kötü örnek bulunmayacak, çocuklarda görünen yanlış davranışlar, onların büyükleri taklit etmesinden kaynaklanmayacak.

Size bir örnek vereyim;

Öğretmen çocuğun annesine, okuma, yazma öğretmekte zorlandığından bahsediyordu. Yeni zengin hanımefendinin cevabı ise oldukça ilginçti; "Zararı yok, nasıl olsa sekreteri olacak".

Bu kafada olan anne-babanın, değil çocuk yetiştirmesinden, kaz yetiştirmesinden bile büyük tehlikeler doğar.

Size birkaç misal vermek istiyorum izinizle.

Çocuğun yaşı henüz on, ama kafası daha büyük olsa gerek, soruyor öğretmene; Ben gazetelerde, dergilerde bazı karikatürler görüyorum. Altında yazısız yazıyor, neden böyle? Öğretmende her soruya ille bir karşılık vermek gerektiğini sanıyor ya...

Bizi Nasıl Bilirler?

Merhaba, bedenleri tutsak fakat ruhları özgürlük okyanusuna yelken açmış can dostlar. Yad ellerde gurbet acısıyla, hasret prangalarını kuşanıp, gözleri ufuklarda sevdiklerini arayan, yabancı duvarların arasında, soğuk demirleri, daralmış gökyüzünü ve kuşları bulabilen bizleri, acaba ne kadar tanıyor dışardakiler. Bizleri kaderleri gereği içeri düşen, topuklarını vura vura gezinip, sonra bacakları "yeter" diye feryat edinceye kadar volta atmaya sürdüren Tatar Ramazan tiplmesi gibi mi görüyorlar acaba? Yoksa gecelerin en uzun olduğu bu taş mekânda, geçmek bilmeyen saatleri, bir bir saydığımızı mı düşünüyorlar? Kaderlerine küsüp, hayata sırtını dönen, boş, ümitsiz, amaçsız bir yaşama daldığımızı mı düşünüyorlar?

Kuşkusuz bu durumda olan arkadaşlar vardır ve olacaktır. Özellikle bu zorunlu mekânın yenileri, bir geçiş dönemi psikolojisi içerisinde olduklarından bu şekilde davranabilirler. Ancak zaman geçtikçe ve bu kapalı dünyaya alıştıkça, bu şekilde uzun bir dönem yaşanamayacağını anlamaları zor olmayacaktır. Hayatta ulaşmak istediği hedefini ve yaşama sevincini kaybeden kişiler ümitsiz ve karamsar olurlar. Hayatı boş ve anlamsız bulur, kendine ve etrafındaki kişilere küser ve zaten birçok şeyden mahrumken bir de içerdekilerden de olur ve yalnız, yaşanmaz bir çile girdabında

"Onlar okuma yazma bilmeyenler için deyip geçiyor..." Halbuki öğretmen böyle saçma sapan bir cevap vereceğine "Bilmem." dese daha mantıklı bir şey söylemiş olmaz mı veya neden herşeyin bilinemeyeceğini anlatsa, asıl unutulmaz dersi o zaman vermiş olacak. Hele birde bilinmiyenin nasıl öğrenileceğini öğretse...

Size bir örnek daha vermek istiyorum. Sınıfta aksi bir öğretmen (Bey) sözlerini şöyle tamamlıyor. "İşte gördük ki erkeklerin beyni kadın denilen yaratıkların beyninden büyüktür. Söyleyin bakalım bundan nasıl bir ders veya sonuç çıkarırsınız?".

Bunun üzerine bir kız öğrenci şöyle bir yorum yapar: "Sorunun, nicelikle çözümediği sonucu ortaya çıkar".

Bir zaman gelir kızlarla anneler ve oğullarla babalar arasında arkadaşlık başlar. Çocukların yetişkinlerden aldıkları en içten cevaplar da bu arkadaşlık yüzünden alınır.

Sanırım ki büyükler çocuklara; "Çocukluk etme!" gibisinden akıl vererek, çocukluk etmemelidir. Çocuğun, çocukluk etmesinden daha tabii ne olabilir ki? Ama büyüklerin çocukluğu zaman aşımına uğramış zorakılıktır.

Size son bir misal vereceğim. Sanırım bir çoğunuz bu ünlü kişinin adını duymuşsunuzdur.

Einstein'i İsviçre'den Berlin'e ünlü Max Plank getirtmiş ve bir gün beraber lokantada yemek yerken Einstein onun ayaklarını iskemleye bağlamış. Tarihe geçmiş insanların yaptıklarına bakın!

Bereket çocuklar, yetişkinlerin çocukluklarından ders almıyorlar. Neden ders alacaklarını bilecek kadar büyük doğuyorlar, zamanla da küçülüyorlar.

Sadi OLCAY
Niğde Tarım Açık Cezaevi

Kanun ve Adalet

Yasaların en büyük eksikliği genel olmalarında yatar. Çünkü yasa koyucu bütünü gözeterek, genellikle çoğunluğa uygun düşen yasalar yapar. Bu nedenle hiçbir yasa, herkes için en iyi ve en doğru olanı, aynı zamanda bir bütün olarak kapsayamaz. Çünkü insanlarla, onların eylemleri arasındaki ayrılık; hiçbir şeyin, hiçbir zaman olduğu yerde durmaması, hiçbir kuruma, herhangi bir konu hakkında, her zaman ve her durum için mutlak bir kural koyma olanağı vermez. İşte bu noktada yasaları uygulayanların rolü önem kazanır. Her öznel durum için ellerindeki mutlak kurallar içeren yasalara ruh ve işlerlik sağlama görevi onların işidir. Yoksa test sınavını değerlendiren öğretmenin elindeki şablonu kullanması gibi bir uygulama adaletin incitilmesi anlamına gelir.

Daima sağımızda durup sevaplarımızı not eden meleğin seyir defterini sunup, solumuzdaki meleğin jurnalini hasıraltı etmeye kalkışmak doğru olmaz. Yine aynı mantıkla, yanlışlarımızı deponun en izbe köşesine kaldırıp; doğrularımızı da vitrinin en gözükken yerinde sergilemek objektif bir davranış olmasa gerekir. Yani kendimizi melek konumuna çıkarıp, yasa uygulayıcılarını şeytan sıfatına indirmek de bir haksızlığa neden olacaktır.

Ancak, adaletin mutlak tecelli

Mizahın Amacı

Yüzyılımıza kadar mizah deyince çoğu kimsenin aklına ilk gelen "gülme-ydi." Mizahın gülmekten daha çok yüce amaçları olduğunu kavrayan kişilerin sayısı çok değildir.

Mizah sanatı Komedyâ'da da doğrudan doğruya bulunur. Shakespeare'in en acıklı oyunlarında bile ortaya çıkan palyaçolar seyircinin duygulanma dengesini bütünler, hatta aktörler en acıklı sahnelerde bile kendilerini alaya alırlar...

Gitmiş bulunduğum dramatik bir tiyatrodan oyunun adı "Kısasa Kısas"tı. Oradaki idam mahkûmunun son gecesinde gelenek gereği bir isteğinin olup olmadığı soruluyordu. Cevap ise bana çok hoş ve mizahî geldi. Diyor ki;

"Ne yazık ki idamımda bulunamayacağım, çok uykum var." Mizah, tiyatrodan ve her sanat türünde var. Edebiyatın yazılı mizahî yanında, çizili mizah, yani kakikatürler de yerini alır. Neşelendirmek için yapılan besteler de vardır. Mizah, insan aklının sanatıdır. Çünkü, yalnız insanlar için ve insanlar konusunda vardır. Hiçbir cansız ya da bitki, insanlar onu tuhaf-laştırmadıkça mizah konusu değildir.

Hayvanlarda ise mizah gücü yok... Onların mizah yaptıklarının sanılması ancak insanlara benzetildiği zaman mümkün...

Bir örnek verirsem:

"İki okumuş eşek konuşuyormuş, biri ötekine devamlı şikâyetle bulunuyormuş. demiş ki : Ben bu insanların

etmesini istemek en azından insan olmanın bir gereği diye düşünüyorum. Zaten adalet yanlısı bile hiçbir suçlu, kendi yargıçlığından asla kurtulamaz. O hâlde mutlak adaletin tecellisini nasıl sağlayacağız? Bu yüzyıllardır süregelen bir uğraştır ve kesinlikle insanlık tarihinin sonuna kadar da devam edecektir. Ancak, adalet ananın üvey evlâtları olup cezaya çarptırıldığı bizlerin de kötülüğün önlenmesi metodları, iyiliğin tarifi, adaletin öznel her durum için mutlak gerçekliği konularında fikir üretebilmemiz gerekir. Elini eteğini toplumdaki çekip, fildişi kulesinde kozasını ören insan tipi, pencereden gözlediği komşu kızını için sararıp solan plâtonik aşık tipi kadar modası geçmiş bir yaratıktır. Onun için köşelerinizde oturup kalmayın; düşünün, düşündüklerinizi anlatın; anlatamıyorsanız yazın, ancak mutlaka paylaşın. Şunu da unutmayın; gerçek adalet, özgürlerin umarsız görüşlerinde değil, taş medrese sakinlerinin ışsız ıstıraplarında saklıdır.

Olmaması gereken mutlak adaletin, olmaması gereken adaletsizliğin diz boyu yükseldiği günümüzde, korkak gölgelerin sinmişliğinde kalması, çok şey söyleyebilecek olanların hiçbir şey söylememesidir.

Soner ALKÂLP

Balıkesir Kapalı Cezaevi

edebiyatının zevkine varamıyorum bir türlü... Gül denen çiçeğe bayılıyorlar, şiiirlerinde devamlı gülden bahsediyorlar, ben de bu bir merak oldu ve merakımı yenmek için geçen yaz bir gül yedim hiçbir şey anlamadım."

Görülüyor ki insanlar yaşayış içinde birbirlerine çoğu kez mizah tuzakları kurarlar, o mizahın zevkine varmakta seyirci veya dinleyicinin anlayışına kalır.

Yeni tanışmış iki kişi konuşuyorlardı. Nezaket sözlerinden sonra delikanlı genç hanıma; "Bu yolda çok ün kazanmışsınız, karşınızdaki kişinin düşüncelerini okuma gücünüz var, doğru mu?"

Genç kız alımlı ve hazır cevap; "Evet doğrudur" deyince, delikanlı o zaman "hakkınızda düşündüklerim için lütfen bana kızmayın, olur mu?" karşılığını vermiş.

Bazı fıkraların esprisinden anlamak ve zevk almak herkes için mümkün olmaz, bu yüzden bir örnek daha vermek istiyorum.

Tutuksuz yargılanmakta olan sanığa hâkim, bir nedenle 1 ay hapis cezası vermiş. Cezayı tecil etmemiş ve para cezasına çevirmemiş. Son kez bir diyeceğinin olup olmadığını sormuş, hâkim.

Sanık; "Evet hâkim bey, karıma telefon edip bir süre için eve yemeğe gelebileceğimi söyler misiniz lütfen!" demiş.

Sadi OLCAY

Niğde Tarım Açık Cezaevi

Ne Olur?

Dokunmayın çiçeklere büyüsünler,
Verilen sularını içsinler uyusunlar,
Güzellikleri, güzel dursunlar,
Herkes doğayı, sevse ne olur.

Çiçekleri seven, sevdalı olur,
Doğa sevgisi, bir başka olur,
Acıyı hasreti, çok iyi bilir,
Herkes doğayı, sevse ne olur.

Doğa sevgisini, bilenler bilir,
Bu çiçekler de, doğada olur,
Bin bir çiçekte arılar olur,
Herkes doğayı, sevse ne olur.

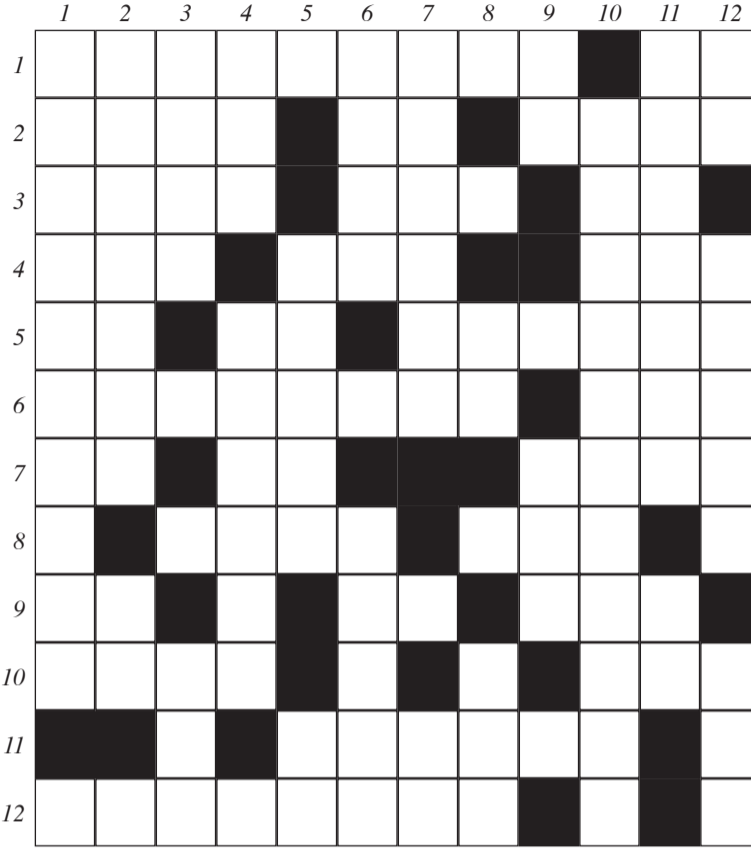
Doğa sevgisi bir başkadır, bir başka,
İnsanları dönüştürün aşka,
Baharın gelişi bir başka,
Herkes doğayı sevse ne olur.

Bütün güzelliklerin anası doğa,
Baksana çiçeksiz, ağaçsız dağa,
Süsler mi Anadolu'yu, böyle bir ova,
Herkes doğayı, sevse ne olur.

Temiz hava, temiz su arada,
Ne gördün çiçeksiz, ağaçsız ovada,
Güzelliğin hepsi vardır doğada,
Herkes doğayı, sevse ne olur.

Emrullah DURMUŞ
Sulh Ceza Mahkemesi
Yazı İşleri Müdürü/Rize

BULMACA

SOLDAN SAĞA:

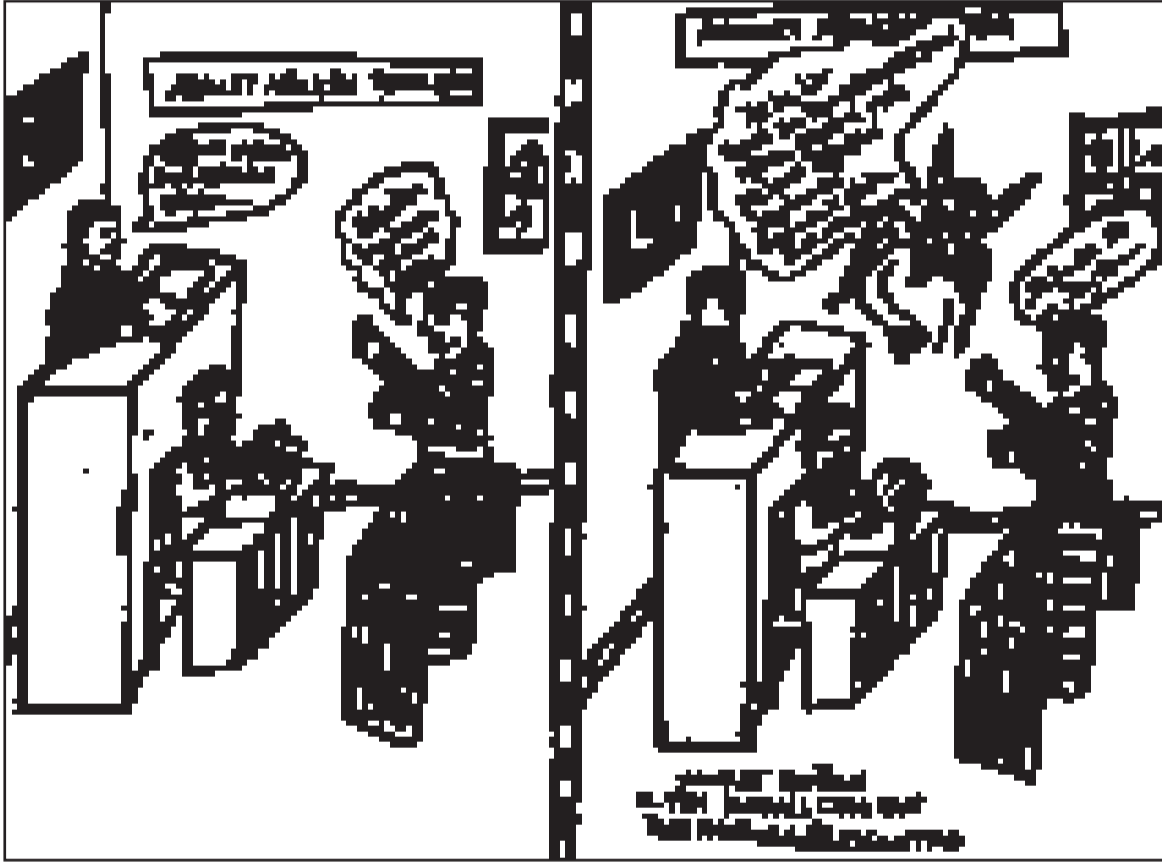
1. Kıymeti istenildiği şekilde tesbit edilebilen sayı, ara değer - Boru sesi 2. Yüzyıl - Bir soru eki - Öğütçü, nasihatçı 3. Av köpeği - Büyükçe - Loca'nın ünsüzleri 4. Renk'in ünsüzleri - Çok bilmiş - Masal dağı 5. Duman kiri - Küçük nebatlar - Hayvan kesilen yer 6. Kemirgen ve görmeyen bir hayvan - Polonya halkından olan 7. Haranın ünsüzleri - Bir sayı - Çamaşırı birbirine sürterek yıkama işi 8. Bir hayvan - En küçük askerî birlik 9. Nikelin rumuzu - Bağışlama, salıverme - Altın para 10. Kuranda bir sure - İrade dışı yapılan kas hareketi 11. Zırhlı asker ya da polis aracı 12. Büyük şehir.

YUKARIDAN AŞAĞI

1. Patriğin makamı, 2. Yüksek binalarda yük ve insan taşıyan cihaz - Yabanî hayvan yuvası 3. Yiyecek şey, azık - Üstün altında olan 4. Saf karışksız - Muhtariyet, özerklik 5. Memeli hayvanlarda, ana ile cenini bağlayan et parçası - İtalya'da ova 6. Kedi, köpek yavrusu - Et kesip satan kimse 7. Öleden arta kalan şeyler - Kısaca numara 8. Bir renk - İşine son verme, azletme 9. İkametgâh - Çizmekten emir 10. Alkol ölçer 11. Mal alım satımı 12. İşaret, im - Ölçü dışı, uygunsuz - Ateş.

İsa KİBAROĞLU

Ankara Açık Cezaevi/İnfaz ve Koruma Memuru

Özgürlüğe Giden Yol

Hedefi belirlenmemiş bir yolda yürümek, hem boş hem de tehlikelidir. Zira, böyle bir yolda asla neticeye varılamayacağından, sonunda ümidin felce uğraması, inanç ve azmin de bütünüyle yitirilmesi ihtimali vardır. Herhangi bir işi yaparken önce kolay tarafından başlayıp aheste ilerlediğimiz gibi, aşma mecburiyetinde olduğumuz zorlukları çözerken de onları parçalayarak, mesafelere bölerek geçmeye çalışmalıyız ki, aşılmaz gibi görünen yollarda ümitsizliğe düşüp hedefimize yürümekten vazgeçmeyelim.

İnfaz etmekte olduğumuz cezalarımızı da kendi içerisinde kısımlara ayırıp bölerek, özgür-

lüğe giden bu yolda kapıları açacak olan anahtarın kendi elimizde olduğunu unutmamalıyız. Bunun içindir ki daima yolun sonunda varacağımız hedefi düşünerek üstümüze kapalı olan demir kapıları, iyi hâlimizle açıp, özgürlüğe giden bu yolda emin adımlarla ışığa doğru yürüyelim. Böylece geçen zaman içerisinde yaptığımız her işte, attığımız adımları aheste aheste kendi tabii seyri içerisinde ele alacak olursak, bu bize bir şeyler yaptığımız dürtüsünü yaratacak ve azmimizizi kamçılacaktır. Derken bir gün önümüzdeki hükümleşmiş koca yılları aşarak yolun sonuna vardığımızda, nüfus cüzdanlarımızı elimize alıp özgürlüğün karşısında mutluluktan sevinç kanatları taka-

rak, bizleri bekleyen sevenlerimize doğru uçacağız.

Hiçbir zaman yaşadığımız birçok olumsuzluklara karşı yaşama gücünü elden bırakmayıp, hayatın zorluklarını geride bırakarak, olumlu yönde ilerlemeye devam etmeliyiz. Yüreğimizdeki güzellikleri asla yitirmeyip, onları paylaşabilecek birçok insanın etrafımızda olacağını düşünüyor ve yüreklerimizin bir olduğunu, "SESLENİŞ"te duygu dolu sözlerimizi ve düşüncelerimizi paylaşalım diyorum. "Karanlığın ardındaki ışığı asla unutmayınız"

Senai KESKİN
Ünye Özel Tıp
Kapalı Cezaevi

Geçen sayıdaki bulmacanın çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14				
1	M	O	N	A	L	I	S	A		A	T	A	M	A				
2	E	M	I				K	I	L	I		I	M	A	M			
3	H	A	L	I	S		N	A	N	E		A	N					
4	M				T	A	N	E		A	B	A		A	K			
5	E	R	K	E	N		M	E	T	A	N		D	A				
6	T	A			N	I	S	A	N		K	A	R	A	R			
7	A				M	E	Y			A	K	Ü	O	R	A			
8	L	Ü			K	E	L	E	M		S	E	K		M			
9	i	S	T			T	E	N		K	G	E	B	E				
10	E	T	E	R						E	M	A	N	E	T	L		
11	R				M	A	T			M	A	N	A		A	Y	A	
12	B	R	A	D	P	E	T	T			R	O	T	A				
13	I				S	O				N	I		D	A	T	A	R	A
14	L	T			N					I	K	O	N		O	R	A	K

FIKRA

Tavuk Var mı?

Temel bir gün eczaneye girmiş. Eczacıya "Tavuk var mı?" diye sormuş. Eczacı da kızarak, kardeşim burası eczane burada tavuk olmaz demiş.

Temel üsteleyerek; "Neden satmıyorsunuz?" demiş.

Eczacı Temel'i başından savmak için; "Tavuk kalmadı, kalmadı" demiş.

Temel de o zaman "Neden cama tavuk kalmadı." diye yazmıyorsunuz, diyerek eczacıya üstelemiş.

Eczacı şaşkın bir vaziyette bir kağıda; "Tavuk kalmadı" diye yazıp, cama asmış.

Temel bu durum karşısında eczaneden çıkmış gitmiş.

Aradan 1 saat geçtikten sonra, Temel tekrar eczane önünde görünmüş, bunu gören eczacı telaşla kapıyı açıp, "Arkadaş bak, cama "tavuk kalmadı" diye yazı da yazdık, daha neye geliyorsun demiş.

Temel de; "Ula uşağım, tavuk ne zaman gelecek" diye sormaya geldim demiş.

Saffet ERYILMAZ
İnfaz ve Koruma Baş Memuru

İzmir F Tipi Cezaevinin 1 Yıllık Değerlendirmesi

1 No'lu F Tipi Cezaevimiz, 2 Ağustos 2001 tarihinden bu yana hükümlü ve tutuklu kabul ederek çalışmaya başlamıştır.

Açılış tarihinden önceki sürede görevlendirilen, geçici personel ile Cumhuriyet Savcısı Fatma Tankut ve Cezaevi Müdürü Fazlı Bozer başkanlığında sürekli toplantılar ve fiilî tatbikâtlar yapılarak, işleyişin en olumlu biçiminde gerçekleşmesi tüzük ve yönetmeliklerin tüm personel tarafından ayrıntılı biçimde öğrenilerek uygulanması sağlanmıştır. Açılıştan kısa bir süre sonra ortak alanlardan spor salonu fiilen kullanıma açılmıştır. 2001 yılı sonuna kadar 78 organize suçtan hükümlü ve tutuklu spor faaliyetinden yararlanmışlardır. 2002 Ocak ayından itibaren işyurdu ve kütüphane dahil olmak üzere tüm ortak alanlar talep eden hükümlü ve tutuklular tarafından kullanılmaya başlanmıştır. Grupların oluşturulması titiz bir çalışma ile gerçekleştirilmekte olup, bu doğrultuda bu güne değin bu çalışmalarda hükümlü/tutuklular arasında herhangi bir sorun yaşanmamıştır.

Bugüne değin 167 organize, 37 terör hükümlü ve tutuklu ortak alanlardan faydalanmıştır. Bunun dışında kütüphaneden kitap alıp, odalarında okuma yönünde, kişilerin ilgisinin oldukça yoğun olduğu mevcudun %70' nin kütüphaneden kitap alıp, ayda en az 1 kitap okuduğu tespit edilmiştir.

Geçici görevli personelin görev sürelerinin bitiminde kişilere gruplar halinde, yemekli veda toplantıları düzenlenerek, Müdürlüğümüz tarafından hazırlanan teşekkür belgesi kendilerine dağıtılmıştır.

Cezaevi Müdürü Fazlı Bozer'in önemle üzerinde durduğu personelin kendini ifade edebilmesini bilgi ve düşüncelerini yazılı olarak tüm kurum çalışanlarına aktarmasını amaçlayan bir duvar gazetesi çıkarılması plânlanmıştır. Mayıs 2002 tarihinden itibaren cezaevinde personelin yazı, şiir, derleme, fıkra gibi katkılarıyla, "Kapıaltı" isimli aylık duvar gazetesi çıkarılmaya başlanmıştır. Gazete aynı zamanda arşivlenmektedir.

İşyurtlarında resim, bakır işlemeciliği, ahşap oyma ve imalat dallarında çalışmalar yapılmakta ayrıca hükümlü ve tutukluların kendi çaba ve olanakları ile boncuk işçiliği dalında üretim gerçekleştirilmektedir.

Cumhuriyet Savcısı Fatma Tankut'un özellikle üzerinde durduğu işyurdu çalışmalarını söz konusu alanlarda titizlikle yürütülmüş, resim, bakır ve ahşap konusunda üretilen ürünler talebi olan hükümlü/tutuklulara, personele ve ziyaret kabul salonunda açılan sergi bölümünde ziyaretçilere satışa sunulmuştur.

Dış ziyaret kabul bölümünde açılan sergide yağlı boya tablolar, bakır kabartma panolar, işlenmiş ahşap tepsiler, çeşitli ev aksesuarları sergilenmekte ve ilgi görmektedir.

Kurumumuza iki kez Avrupa İnsan Hakları ve İşkenceyi Önleme Komitesi Temsilcileri ziyarete gelmiş, gerek idare ve gerekse psiko-sosyal çalışmalardan olumlu izlenimlerle ayrılmışlardır.

Cezaevimiz; eski Adalet Bakanı Hikmet Sami Türk tarafından gazetecilerle birlikte ziyaret edilmiş, Sayın Bakan bu ziyaretten sonra yaptığı basın toplantısında, memnuniyetini ifade etmiştir.

İhtiyaç sahibi ve parası gelmeyen hükümlü ve tutuklulara psiko-sosyal servis ve infaz ve koruma başmemurluğunun önderliğinde tüm personelin katılımıyla günlük ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik, kısıtlı da olsa maddî yardımlar yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir.

Ayrıca, İl Müftülüğünden cezaevinde görevlendirilen vaiz tarafından, mahallî imkânlar değerlendirilerek para ve gıyecek yardımı toplanmış; personelin de katkılarıyla, eğitim ve psiko-sosyal servisin tespit ettiği ihtiyaç sahibi kişilere dengeli bir biçimde dağıtılmıştır. Yine, vaizin katkılarıyla bir hükümlünün gözlük ihtiyacı karşılanmış, bir hükümlünün de ÖSS sınavına girebilmesi için maddî katkıda bulunulmuştur.

2002/2003 dönemi yeni yıl kutlaması amacıyla, 30.12.2002 tarihinde personel ile toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantı ile kişilerin bir araya gelerek hem eğlenmeleri, hem de sorunlarını rahatça ifade edebilecekleri bir ortam yaratılması hedeflenmiştir.

Ekonomik imkânlar çerçevesinde personel ile cezaevi ortamı dışında eğlence amaçlı toplantılar yapılması da plânlanmıştır.

Hakan Özyürek
Söğüt Kapalı Cezaevi

Özgürlük

İçtiğim çayın açık renginde,
Soğuk zincir kelepçe içinde,
Attığım voltanın her metresinde,
Özledim özgürlük seni özledim.

Gözlerim yaş dolar ağlarım,
Çaresiz derdime derman ararım,
Dört duvar arasında günler sayarım,
Özledim özgürlük seni özledim.

Güneşin rengini unuttum neydi,
Çaresizlik beni yedi bitirdi,
Hücrenin içinde ömrüm bitti,
Özledim özgürlük seni özledim.

Sıkıldıkça avluda volta atarak,
Teselliyi tespihimde bulurum,
Ben de bir gün hür olurum,
Özledim özgürlük seni özledim.

İhsan TEKİN
CTE Gn.Md.İşyurtları

Hakan Özyürek
Söğüt Kapalı Cezaevi

Sesleniş

Yıl: 1 Sayı: 10 15 Ocak 2003

Yayın Kurulu

M. Yılmaz SAĞLAM **Mustafa SALDIRIM**
Yayın Kurulu Başkanı Tetkik Hâkimi

Özlem ZAFERŞAHİNKOL **Nur KUMTEPE**
Şube Müdürü Sosyal Hizmet Uzmanı

Aytaç DİNÇER
Sosyal Hizmet Uzmanı

Ankara Açık Cezaevi Adına
Sahibi
Mahir ÖZDAĞ
Kurum Müdürü

Yazı İşleri Müdürü **Yayın Koordinatörü**
Üzeyir KAYA **Recai YILDIZ**
2. Müdür Öğretmen

Dizgi-Montaj-Baskı
Ankara Açık Cezaevi Matbaası
Tel: 362 97 83 • Faks: 319 46 34
ANKARA

"Sesleniş" Gazetesi Yayın Kurulu Başkanlığına

Bir süredir bizlere gelen, sessizlere ses olan "SESLENİŞ" Gazetesinin dokuzuncu sayısını aldım. Hükümlü kardeşlerimizin sözleri, özleri ve gönülleri kadar açık, hoş olan yazılarını okudum.

Yayımlanan şiirler, karikatürler ve deneme yazıları o kadar güzel ki, bir ara geleceğin şair ve ediplerini görür gibi oldum. Bu nedenle takdirlerimi sunmayı kendime görev saydım.

İzleme Kuruluna seçilmeden önce cezaevlerini soğuk yerler olarak gördüm. Bu görev başladıktan sonra ne zaman gönlümde bir soğukluk hissetsem, cezaevine gidiyor ve oradaki arkadaşlarımla sıcak bakışları ile gönlümü ısıtıyorum. Onların gözlerindeki sevgiyi gördükçe bütün dertlerimi unutuyorum ve daha güzel hizmet etmenin yollarını arıyorum. Bu yolda da çok mesafe kat ettiğimize inanıyorum.

Gazetenizde cezaevinden yazı gönderen kardeşlerimizden ricam, kendilerine bir defter alıp, duygu ve düşüncelerini bu deftere yaz-

malarıdır. Yazmak, yazmak ve usanmadan tekrar yazmak... Çünkü, kaynak sularının gözenekleri ne kadar çok açılırsa o kadar kuvvetli su çıkar. Duygu ve düşünceler de böyledir. Büyük şair ve edipler böyle yetişirler.

Büyük yazarlar, büyük olmak için yazı yazmazlar, zaman onları büyütür. Bir de bakarlar ki -kendileri de inanmazlar bile-büyük bir yazar oluvermişlerdir.

Gazeteniz gül ve çiçek bahçesini andırmaktadır. Hangi yazıya baksam herbirinde ayrı bir koku, ayrı bir güzellik algılamaktayım.

Nice güller ve çiçekler görmek ve koklamak temennileriyle...

Yayın Kurulunuzu bu güzel çalışmalarından dolayı kutlar, mutlu yıllar dileğiyle saygılar sunarım.

Dr. Mustafa FİDAN
Yozgat Ceza İnfaz
Kurumları ve Tutukevleri
İzleme Kurulu Başkanı

Aydınlık Yolu

Okurum odada tek başıma,
Kitaplar yardım eder, bilgi gücüm,
Kitap okumak gider hoşuma,
Kitap güzel, okul güzel, dil güzel.

Yolumuz aydınlık, dilimiz; Türkçe,
Bilgi kaynağı, okul bildikçe,
Kitaptaki bilgileri, kafamıza yazdıqça,
Kitap güzel, okul güzel, dil güzel.

Atatürk'ten, hediyedir bize,
Alfabeyi, okutalım herkese,
İnsanımız, ilim, irfan gördükçe,
Kitap güzel, okul güzel, dil güzel.

Bir gün gelir, anlayacaklar bunu,
Çok güzeldir, okumanın sonu,
Kitaplarda yazılı, aydınlığın yolu,
Kitap güzel, okul güzel, dil güzel.

Emrullah DURMUŞ
Sulh Ceza Mahkemesi
Yazı İşleri Müdürü/Rize

Bitti mi?

Ne oldu birden sana,
Sevgin hemen bitti mi?
Çok sevdiğini derdin bana,
Rüzgar alıp gitti mi?

Telefonda bana "Utanyorum" dedin.
Seven insan böyle der mi?
Ne yaptık ki seni tüzecek
İnanan hemen pes eder mi?

Kalamadığımızı göre yanyana,
Bir dakika, bir saat de olsa,
Neden karar verdin ayrılmaya,
Ne olursun anlatsana...

Sevgim utanç veriyorsa,
Güzel kelimelerim ağır geliyorsa,
"Beni bırak" deme bana,
Saygı duy artık aşkıma...

Ruhi Öztürk
İstanbul 2. İcra Müdürü

• Basında Cezaevleri •

Yazar hayran kaldı

Bahçecik Cezaevi'nde kalan hükümlü ve mahkumların bir arada ürettikleri el becerileri dükkân sergiyle satışa sunuldu

Bahçecik Cezaevi sanatevi gibi

Burhan Çobanoğlu ise, hükümlü ve tutukluların rehabilitasını, sosyal, eğitsel ve sportif açıdan kalkınmalarını ön plana çıkarmaya çalıştıklarını vurgulayarak, "Bu çerçevede hükümlü ve tutuklularımızın resim, boncuk işi, ağaç oymacılığı, mobilyacılık alanlardaki çalışmalarını beğeniyoruz."

Aydın GELLEÇİ
Trabzon- Trabzon Valisi Adil Yazar, Trabzon Kapalı Ceza ve Tevkifatı'nda bulunan hükümlü ve tutukluların el becerileri sergiyle, cezaevinde bulunan hükümlülerin eğitimine, bir anlamda sanat sahibi olmalarına katkıda bulunulduğunu söyledi.

Vali Yazar, İş Bankası Sanat Galerisi'ndeki serginin açılışında yaptığı konuşmada, cezaevinde başlayan eğitim programının bu dönem sona erdiğini belirterek, "Bu faaliyetin yapılmasından büyük mutluluk duyuyorum. Cezaevinde bulunan insanların eğitimine bir anlamda sanat sahibi olmalarına katkıda bulunulmuştur. Hayatta başarılı, etkili, bilgi sahibi olmak için sarfettikleri çabayı ve başarılarını kutluyorum" dedi.

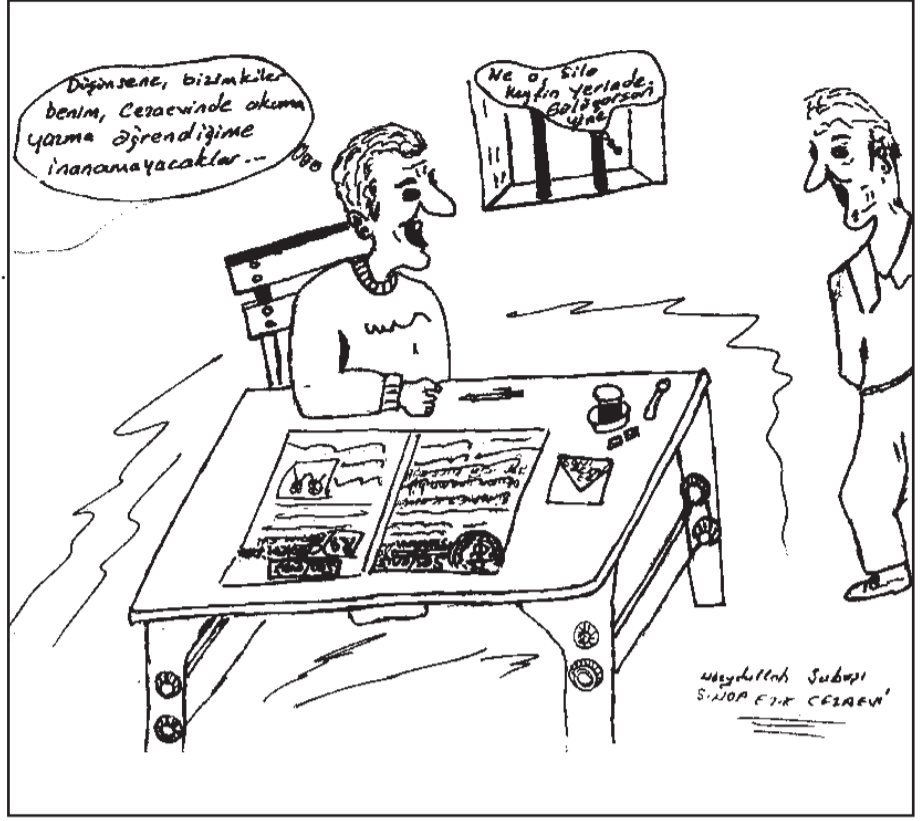
Trabzon Cumhuriyet Başsavcısı

İnsan Hakları Eğitimi On Yılı Ulusal Komitesi tarafından düzenlenen "İrkçılık ve Ayrımcılıkla Mücadele Yolları" konulu resim yarış-

Trabzon Bahçecik Cezaevi'ndeki hükümlü ve tutukluların sergiledikleri eserlerin ilgisini çeken İrkçilik ve Ayrımcılıkla Mücadele Yolları konulu resim yarışmasında birinci olan eski hükümlü Önder Topçu'ya Vali Yazar plaket verdi.

masında birinci olan eski hükümlü Önder Topçu'ya plaket verdi. 23 hükümlü ve tutuklunun 5 aylık çalışmalarının, 1,5 milyon ile 1,5 milyar lira arasında satışa sunulduğu sergi, 12 Temmuz'a kadar gezilebilecek.

Serginin açılışına Trabzon Valisi Adil Yazar, 48. Piyade İç Güvenlik Tugay Komutanı Tuğgeneral Aydemir Cülcüoğlu, Cumhuriyet Başsavcısı Burhan Çobanoğlu, Trabzon Belediye Başkan Yardımcısı Osman Abanoz, Emniyet Müdürü Hamdi Güngör, Kültür Müdürü İsmail Kansız, TESOB Başkanı Halil İbrahim Kalfaoğlu, Turizm Müdürü Volkan Canaloğlu, Cezaevi Müdürü Hasan Dönmezkuş ve cezaevi personeli ile birlikte birçok da-

'E Tipi' kültür merkezi

Bursa "E Tipi" Cezaevi'nde oluşturulan tiyatro, kütüphane, bilgisayar dersliği ile okuma yazma sınıfların dün düzenlenen törenle davetilere tanıtıldı.

CEM ÖZDEMİR

Cumhuriyet Başsavcısı Emin Önder, yakın bir tarihte kadın açlık grevleriyle, ayınlarda gündeme gelen cezaevlerinde artık güne giriyor bir geleceğe ulaşmaları için Bursa "E Tipi" Kapalı Cezaevi'nde bir kültür merkezi oluşturulduğunu açıkladı.

Bursa Cumhuriyet Başsavcısı Emin Önder, Osmancağız, Yeşil ve Gülseren Rotary Kulüpleri, Komut Bilgisayar ile bir bilgisayar ve üç okuma yazma öğretiminin katkılarıyla düzenlenen "Bilgisayar Operatörlüğü ve 1. Kademe Okuma Yazma" kurslarına katılan tutuklu ve hükümlülerin düzenlenen törende sertifikalarını aldı. Törenine Bursa Cumhuriyet Başsavcısı Emin Önder, Adli Yargı ve Adalet Komisyonu Başkanı Hükmü Mesut Bayraktar, Osmancağız Kaymakamı Hüsnü Tan, Emniyet Müdürü Rıza Altay, İl Bankası Kurum Başkanı Karayaz Kökdemir Albay Arif Çetin, davetliler ile tutuklu ve hükümlüler katıldı.

"E Tipi" Kapalı Cezaevi Müdürü Ali Sanoğlu konuşmasında, 7 hafta süren bilgisayar kursuna katılan 20 tutuklu ve hükümlülerden

67 puan başarıyla okuduğu ve 14'ünün belge almaya hak kazandığını bildirdi. Sanoğlu, 42 tutuklu ve hükümlülerin katıldığı okuma yazma kursu sırasında ise 17 kişinin bilgisayara ve 25 kişinin belgelendiğini belirtti. Bunların, belgelenenlere kursuna bitirdikten sonra açık ilköğretim okulu eğitimi için çıkarılacağını belirtti.

KALICI BİLGİSAYAR DERSLİĞİ...

Osmancağız Rotary Kulübü Başkanı İsmail Redoğlu da, bu gibi eğitim çalışmalarının sürdürülebilirliğini belirtti. Cezaevinde kalıcı bir bilgisayar dersliği kurulması için

bir vurgu oldu. Törenin, tutuklu ve hükümlülerin de süresi verildi. "Cezaevi"nin bilimsel Osmancağız, okuma yazma dersleriyle ilgili çalışmaları "Ardayız" aşamasında da gerçekleştirilecek. Çabada hepimizin çabası bir bireyi okuma yazma ilk adımlarını okuma yazma kursuyla alması" şeklinde konuştu.

BAŞSAVCI DUYGULANDI...

Ardayız kursiyeri Cumhuriyet Başsavcısı Emin Önder geldi. Kurumun sarımsal duyulan Başsavcı Önder, Bursa "E Tipi" Kapalı Cezaevi'nin Rotary kulübü ile

birlikte ve bunlar istihbaratla bir anlamda üzerine bile çıktığını açıkladı. Bursa "E Tipi" Kapalı Cezaevi'nde kalan bir geleceğe bir kültür merkezi oluşturulduğunu bildiren Cumhuriyet Başsavcısı Emin Önder, daha önceleri açlık grevleriyle, ayınlarda gündeme gelen cezaevlerinde artık güne giriyor bir geleceğe ulaşmaları için Bursa "E Tipi" Kapalı Cezaevi'nde okuma yazma sınıflarının düzenlenmesiyle ilgili çalışmaların başlatıldığını ve bunlar istihbaratla bir anlamda üzerine bile çıktığını açıkladı. Bursa "E Tipi" Kapalı Cezaevi'nde kalan bir geleceğe bir kültür merkezi oluşturulduğunu bildiren Cumhuriyet Başsavcısı Emin Önder, daha önceleri açlık grevleriyle, ayınlarda gündeme gelen cezaevlerinde artık güne giriyor bir geleceğe ulaşmaları için Bursa "E Tipi" Kapalı Cezaevi'nde okuma yazma sınıflarının düzenlenmesiyle ilgili çalışmaların başlatıldığını ve bunlar istihbaratla bir anlamda üzerine bile çıktığını açıkladı.

Cezaevinden okula

Hepsi birer eğitim yuvasına dönüştürülen Bursa'daki cezaevlerinde mahkûmlar günlerini meslek kurslarına gidip geleceğe hazırlanarak geçiriyor. Kursu başarıyla tamamlayanlar törenle sertifikalarını aldı

Sertifikalarını başsavcı verdi

Çocuklarıyla törene katıldılar

Okuma yazma ve bilgisayar kursu başarıyla tamamlayan cezaevlilerin kadın mahkûmların sertifikalarını Bursa Cumhuriyet Başsavcısı Emin Önder verdi.

Bursa'da bulunan cezaevlerinde okuma yazma kursu başarıyla tamamlayan mahkûmlar törene çocuklarıyla katıldı.

HALİ ÖZÇOBAN / Bursa

Bursa'daki cezaevleri, birer eğitim yuvasına dönüştürüldü. Mahkûmların günlerini meslek öğrenerek geçirecekleri.

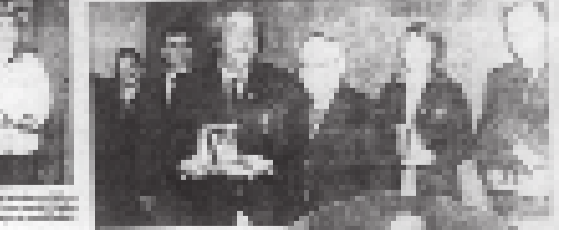
Cumhuriyet Başsavcısı Emin Önder, Bursa'daki cezaevlerinde okuma yazma kursu başarıyla tamamlayan mahkûmların törenle sertifikalarını aldı. Törenine Bursa Cumhuriyet Başsavcısı Emin Önder, Adli Yargı ve Adalet Komisyonu Başkanı Hükmü Mesut Bayraktar, Osmancağız Kaymakamı Hüsnü Tan, Emniyet Müdürü Rıza Altay, İl Bankası Kurum Başkanı Karayaz Kökdemir Albay Arif Çetin, davetliler ile tutuklu ve hükümlüler katıldı.

Bursa'daki cezaevleri, birer eğitim yuvasına dönüştürüldü. Mahkûmların günlerini meslek öğrenerek geçirecekleri.

Bursa'daki cezaevleri, birer eğitim yuvasına dönüştürüldü. Mahkûmların günlerini meslek öğrenerek geçirecekleri.

Örnek çalışma

Yetişkin Eğitimi Açısından Personel ile Hükümlü ve Tutuklu Eğitimi Üzerine Düşünceler (3)

Mustafa SALDIRIM/Tetik Hâkimi

Bundan önceki iki sayıda personel ile hükümlü ve tutuklu eğitimi üzerine düşüncelerime esas olmak üzere, "Yaşam Boyu Eğitimin Kalite Göstergeleri Üzerine Rapor" isimli Avrupa Birliği Çalışma Belgesi hakkında açıklamalarda bulunmuştum. Çalışmanın bu bölümünde ise geçen sayıda giriş yaptığım personel ile hükümlü ve tutuklu eğitimine, bu Çalışma Belgesinde ileri sürülen düşüncelerin nasıl uygulanabileceğini, "Avrupa Birliği Komisyonunun Yaşam Boyu Öğrenim Üzerine Memorandum"u ve "Yetişkin Eğitimi İçin Avrupa Teşkilâtı'nın "Avrupa Birliği Komisyonunun Yaşam Boyu Öğrenime İlişkin Memorandumuna Yanıt" isimli çalışmasından da yararlanarak açıklamaya çalışacağım.

Eğitimden anladığımız sayısal bilgi, okuma-yazma ve bugün için bilgisayar kullanma ise hükümlü ve tutuklular ile personelin, en azından önemli bir bölümünün eğitildiğini kesinlikle söyleyebiliriz. Eğitimden anladığımız; sosyal, politik ve eğitsel değerleri, eğitimin "beceri ve işlerliği" eşliğinde dengeli olarak yükseltmek ise, soruna biraz daha farklı bakmakta yarar vardır. Yaşam boyu öğrenime ilişkin ekonomik düşüncelerle sosyal ve kültürel amaçların birleştirilmesine yönelik çok amaçlı politikalara doğru bir değişimin olduğu Memorandum'da ifade edilmektedir. Sosyal boyutun konuya dahil edilmesinin, sadece çalış-

maya ödeme yapılması anlamına gelmediğine dikkat etmek gerekir. "Yetişkin Eğitimi İçin Avrupa Teşkilâtı'nın sözünü ettiğim Çalışma Belgesinde "yaşam boyu öğrenimin, insanın iş bulmasını sağlayacak nitelik kazanması ve iş gücü piyasasının ihtiyaçlarını karşılamaının yanı sıra, birey ve toplumun, sosyal ve demokratik değerlerden yararlanmasının da eşit derecede önemli olduğu" vurgulanarak, Memorandum dolaylı şekilde eleştirilmiştir. Üretken ve tatmin edici bir yaşam yanında, çalışma şartları da hayatî bir öneme sahiptir. Hayal gücü ve yaratıcılığı olan insanlar, bu yetenekleri bastırılmış olan insanlara göre daha çok gelişirler. Akıllı, mantıklı, yardımsever bir otorite, aşırılıkları giderir ve kararlılıkla, haksızlık ve adaletsizliklere karşı koyanları yeteri kadar cesaretlendirir. İleride yetenekli, çalışabilir, düşünme yeteneğine sahip tutuklu ve hükümlüler ile personeli hedef alan eğitsel programlardaki dengeler bu konuda bizlere yol gösterebilir. Bu noktada, kişilere eşit fırsatlar verilmesinin de önemli olduğu dikkate alınmalıdır.

Bir şey yapılmasının yöntemini tesis etmek için uğraşmamak ya da bu yöntemi değiştirmek için çaba göstermemek, personel ile tutuklu ve hükümlü eğitimi önündeki en büyük engellerden biridir. Bir düşünürün "Sorunu yaratan mantıkla sorun çözülemez." sözü, kanımca çok anlamlıdır. Cezaevlerinin, intikam ve nefret duygu-

sunun sürdürüldüğü cezalandırma yerleri değil, eğitim kuruluşları olması gerekir. En azından düşünce bazında bu yaklaşım, hükümlü ve tutukluların kurum yaşantısında doğrudan veya dolaylı olarak görev alan herkes tarafından yaygın bir kabul görmeli, toplum da bu düşünceyi reddetmemelidir. Bu yaklaşım, suçla ilgili geniş bir yelpazede ve aynı şekilde her çeşit suçluya uygulanmayabilir. Ancak genç insanlardan oluşan cezaevi nüfusumuzun büyük çoğunluğu için bu düşünce ege-men kılınmalıdır.

Hükümlü ve tutuklu eğitiminde önemli engellerden biri de güvenlik kaygısının eğitim ve iyileştirme çalışmalarını bastırması, bu tür etkinlikler nedeniyle cezaevine giren malzeme, eğitici, öğretmen veya sivil toplum kuruluşu üyelerinin güvenlik açısından bir tehdit oluşturduğu inancıdır. "Cezaevlerinin eğitim kurumları hâline dönüşmesi" düşüncesinin hakim olduğu bir cezaevi ortamı, mahpus ve personelin güvenliği ile eğitim ve iyileştirme faaliyetleri çerçevesinde şekillenen insan haklarına uygun bir yönetim arasında, adil bir denge sağlanması düşüncesine dayanır. Cezaevi güvenliği ile eğitim ve iyileştirme faaliyetleri birbirinin alternatifi değil, düzenli bir kurum yaşantısı için gerekli iki temel unsurdur. Güvenli olmayan bir cezaevi ortamında hükümlü ve tutukluların tahliye sonrası sosyal yaşama hazırlanmaları mümkün olmadığı gibi, salt bu kişilerin

cezaevinden kaçmasını önlemeyi amaçlayan katı bir disiplin anlayışı, çağımızda bu kurumlara yüklenen "topluma yeniden kazandırma" görevinin reddedilmesi anlamına gelir. Halbuki artık çağımızda cezaevlerinin bireyi topluma kazandırma görevi, evrensel bir ilke olarak kabul edilmektedir. Uluslar Arası Medenî ve Siyasî Haklar Sözleşmesinin 10'uncu maddesinin 3'üncü bendine göre "Cezaevi rejimi, hükümlülerin iyileştirilmesi ve topluma yeniden kazandırılmalarına yönelik bir uygulamayı içerir şekilde düzenlenecektir." Birleşmiş Milletler Asgarî Standart Kurallarının 65 ve 66'ncı maddelerine göre de cezaevi yetkililerinin asıl amacı, "mahpusların tahliye sonrasında yasalara saygılı ve kendi kendilerine yetebildikleri bir yaşam sürmeleri için hazırlanmalarına yardımcı olmaktır."

Bu nedenle güvenlik ile eğitim ve iyileştirme faaliyetleri arasında sağlıklı bir dengenin nasıl kurulabileceği, üzerinde düşünülmesi gereken bir konudur. Hangi yöntemlerle bu denge kurulabilir? Bu amaçla hangi araçlardan yararlanılabilir? Konuyla ilgili adil bir dengenin varlığı ne gibi göstergelerle saptanabilir? Personel eğitimi açısından da çok önemli olan bu soruların yanıtlarının açık bir şekilde verilmesi gerekmektedir.

Devam edecek

Kısa Kısa

Ağrı Özel Tip Kapalı Cezaevi

Ağrı Özel Tip Kapalı Cezaevinde hükümlü ve tutukluların kişilik ve ahlakî değerleri gelişmiş iş sorumluluğu duyan, çevresindeki insanlar ile iş birliği yapabilen ve ülke kalkınmasında hizmet edinmeyi amaçlayan iyi bir yurttaş olmaları amacıyla Ağrı Halk Eğitim Müdürlüğü ile yapılan iş birliğiyle 1'inci - 2'nci kademe okuma yazma (23 hükümlü ve tutuklu), aşçılık (10 hükümlü) ve sıhhi tesisatçılık (15 hükümlü ve tutuklu) kursları açılmıştır.

Kurslara katılacak hükümlü ve tutukluların defter, kalem ve silgi ihtiyaçları Ağrı Cumhuriyet Başsavcısı Ali YELDAN tarafından karşı-

lanmıştır. 09.12.2002 tarihinde cezaevinde yapılan törenle, kursiyer hükümlü ve tutuklulara açılan kursların amacı anlatılmış ve Cezaevi Müdürü Mehmet GÜRCAN tarafından eğitim malzemeleri kursiyer hükümlü ve tutuklulara verilmiştir.

Ayrıca Bakanlığımızın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile yaptığı Protokol çerçevesinde, Ağrı İş Kurumu Müdürlüğü ile iş birliği yapılarak hükümlü ve tutuklulara yönelik berberlik, karo, fayans döşemeciliği ve bayanlar için kuaförlük kurslarının açılabilmesi için gerekli çalışmalar sürdürülmektedir.

Erzurum E Tipi Kapalı Cezaevinde Fotoğraf Sergisi Açıldı

Mahalli yazar Zekiye Çomaklı'nın Erzurum Ticaret Borsası sponsorluğunda düzenlediği 54 fotoğraftan oluşan "Nostaljik Erzurum Fotoğrafları" sergisi Adalet Bakanlığınca alınan izin ile Cezaevi üst maltasında, yerel ve ulusal basın da katılımı ile 31.10.2002 tarihinde, iki gün süre ile sergilenmiş, hükümlü ve tutukluların tamamının katılımı sağlanmış ve büyük bir beğeni kazanmıştır. Erzurum'un tanınmış şairleri ile Erzurum Atatürk Üniversitesi Öğretim Görevlilerinden olu-

şan bir grup tarafından cezaevi çok amaçlı salonunda "Şiir Dinletisi" ile yerel halk müziği sanatçılarının sunacakları bir program için Adalet Bakanlığınca izin istenmiştir.

Suç işleyerek cezaevine gelen hükümlü ve tutukluların yeniden topluma kazandırılmaları ve insanî haklarından mahrum bırakılmaması için Müdürlüğümüz tarafından çalışmalar sürekli olarak devam etmekte olup, bu çalışmalara Birleşmiş Milletler Asgarî Standart Kurallarının üzerinde devam edilmektedir.

Trabzon Kapalı Cezaevinde Eğitim Öğretim Faaliyetleri

Trabzon Kapalı Cezaevinde yeniden düzenlenen eğitim bölümünde 80 metrekarelik kütüphane, 25'er metrekarelik 2 sınıf ve bir öğretmen odası, 240 metrekarelik bir konferans salonu ve ayrıca çok amaçlı spor salonu bulunmaktadır.

Bakanlığımız Genelgesi doğrultusunda eğitim-öğretim çalışmaları düzenli olarak yürütülmektedir.

Açılan birinci ve ikinci kademe okuma-yazma kurslarını

sonrası, kendi işlerini kurmaya yönelik mobilyacılık kursunun tüm finansmanının İş-Kur tarafından karşılanması koşulu ile açılması plânlanmıştır. Kurs programı ilgili Genel Müdürlükten onaylandıktan sonra 2003 yılı içerisinde açılacaktır.

Trabzon Kapalı Cezaevinde görev yapan Psikolog Derya KAYALI tarafından 14.10.2002 tarihinde Cezaevinde bulunan 316 hükümlü ve tutuklu üzerinde yapılan SCL-90 semptom tarama envanteri düzenlenerek

kurum öğretmeni yürütmekte ve bu kurslara 6 hükümlü ve tutuklu katılmaktadır.

Açık İlköğretim Okulunda toplam 38; Açıköğretim Lisesinde ise 14 hükümlü ve tutuklu öğretim görmektedir.

Açık Öğretim Fakültesinde bir bayan tutuklu eğitime devam etmektedir.

2003 yılında yapılacak olan ÖSYM sınavlarına 5 hükümlü ve tutuklu başvuruda bulunmuştur.

2002-2003 Eğitim Öğretim yılı için açılan daktilo kursuna 10 hükümlü ve tutuklu, kalori fer ateşçiliği kursuna 11 hükümlü ve tutuklu, bayanlara yönelik açılan folyo kabartma kursuna 5 bayan hükümlü ve tutuklu katılmaktadır.

Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında imzalanan İş Birliği Protokolü çerçevesinde İş Kurumu Trabzon İl Müdürlüğü ile yapılan görüşmeler sonucu tahliye

bir sureti Genel Müdürlüğümüz Eğitim Birimine sunulmuştur.

“Okuyan insan bilen insandır” ilkesinden yola çıkan Trabzon Kapalı Cezaevi Yönetimi, Kurum Kütüphanesindeki kitap sayısını artırmak ve güncel kitaplar kazandırmak amacı ile Nisan 2002 tarihinde geniş kapsamlı bir kitap bağış kampanyasını Türkiye genelinde başlatmıştır. Kampanya süresince 540 kitap kütüphaneye kazandırılmıştır.

Kurum Kütüphanesindeki kitapların “Dewey Onlu Sistemi”ne göre tasnifi yapılmış olup güncelleştirilen kitaplık listeleri her odaya verilmiştir. Kurum kütüphanesinde toplam 7570 adet kitap bulunmaktadır.

Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü ile yapılan iş birliği sonucu 2003 Ocak ayı içerisinde folklor ve saz bağlama kursları açılacaktır.

Ata'nın Seymenleri Ayaş Açık Cezaevinde

15.11.2002 tarihinde Ayaş Açık Cezaevi konferans salonunda mahalli sanatçıların katılımı ile Türk Halk Müziği konseri ve Ankara “Seymen Ekibi”nin katılımı ile müzik eğlence programı düzenlendi. Programda Ankara Seymen Ekibi'nin gösterileri büyük bir beğeni ile izlendi. Programa daha önce cezaevinde bulunan birinin sanatçı olarak katılması, hükümlülerde iyimserlik duygularını canlandırdı.

Programda Türk Halk Müziğinin sevilen parçaları mahalli

sanatçılar tarafından seslendirildi. Seymen ekibi kendilerine özgü kıyafetleri ile gösterilerini sundular. İzleyiciler, Mustafa Kemal Atatürk'ü Ankara'ya ilk girişinde karşılayan Seymen Ekibinin gösterilerini merak ettiklerini ama bir türlü izleme imkânı bulamadıklarını belirttiler.

Türk Halk Müziği ile başlayıp 2 saat süren program, Türk Halk Müziği ile sonlandırıldı.

Çanakkale Açık Cezaevinde Ödül Töreni

Birleşmiş Milletlerce 2001 yılının “İrkçılığa, İrk Ayrımına, Yabancı Düşmanlığına ve Bunlarla İlgili Hoşgörüsüzlüğe Karşı Harekete Geçme Yılı” ilan edilmesinden sonra İnsan Hakları Eğitimi On Yılı Ulusal Komitesi tarafından cezaevlerinde “İrkçilik ve Ayrımcılıkla Mücadele Yolları” konusunda düzenlenen yarışmada, resim dalında dereceye girerek ödül kazanan Çanakkale Açık Cezaevi hükümlüsü Davut KARAKULAK'a düzenlenen törenle ödülü verildi.

Ulusal ve yerel basının ilgi gösterdiği törende Çanakkale Cumhuriyet Başsavcısı Abdulkadir İLHAN yaptığı konuşmada; “Cezaevlerinde eğitimle ilgili yapılacak çalışmalara her zaman destek verileceğini” belirtti.

Hükümlü Davut KARAKU-

LAK'a para ödülünü ise Ulusal Komite üyesi Prof.Dr. İpek GÜRKAYNAK verdi. Prof.Dr. GÜRKAYNAK, cezaevi yetkililerine eğitime karşı gösterdikleri ilgi ve çabalarından dolayı teşekkür ederek başarılarının devamını diledi.

Cezaevi adına konuşan Kurum Müdürü Sedat KARACA da; “Eğitime herşeyden daha fazla önem verdiklerini, faaliyetlerin bundan sonrada artarak devam edeceğini” belirterek, yıl içinde yapılan ve yapılacak çalışmalar hakkında bilgiler verdi. Konuşmasında, iş ve meslek Eğitimi kursları ve çeşitli kültürel faaliyetlerle hükümlülerin bilgi ve becerilerini arttırırken, düzenlenen tiyatro ve spor etkinlikleri ile de hükümlülerin sosyalleşmeleri ve kendilerini topluma yeniden kabul ettirmelerinde onlara yardımcı olunduğu belirtti.